

Devet mesecev našega dela

Poslovni rezultat zadovoljiv

Devetmesečni poslovni rezultati so delovnim kolektivom kar precej zanesljiv pokazatelj, kakšen bo njihov zaključni račun, čeprav se lahko v zadnjih dveh, treh mesecih marsikaj spremeni.

Podatki za devet mesecev dela in poslovanja Steklarne Hrastnik kažejo dokaj ugodne poslovne rezultate, kar nam glede na vrtoglavo rast inflacije, velike likvidnostne težave v preteklih mesecih in na sploh težke pogoje gospodarjenja, daje nekaj zadovoljstva in upanja, da bo leto 1989 eno uspešnejših poslovnih. Obenem pa nas taki podatki lahko le še spodbujajo, da si člani kolektiva prizadevajo za še boljše in uspešnejše delo. K ugodnim poslovnim rezultatom so veliko pripomogli izjemno dobri proizvodni rezultati v avgustu in septembru, in še posebno uspešna prodaja v septembru. Kot napovedujejo vodilni delavci, se dobri proizvodni in prodajni rezultati nadaljujejo tudi v zadnjem trimesečju leta. So torej realne možnosti, da postavljeni plan v celoti uresničimo.

Količinska prodaja izdelkov, ki je v devetih mesecih znašala 19.724 ton, je bila večja od proizvodnje (18.950 ton), kar pomeni, da nam je uspelo za 500 ton zmanjšati zaloge izdelkov.

Ugodni so tudi izvozni dosežki. Od planiranih 7,5 milijona dolarjev prometa smo do septembra prodali že za 6,5 milijona dolarjev izdelkov in uresnili 81 % vsega za leto načrtovanega izvoza.

Povprečna cena, ki smo jo dosegli v obdobju januar–september, je bila 20.980 dinarjev za kilogram stekla. V primerjavi z lanskim devetmesečjem je višja za 990%. Še vedno pa za 19% zaostaja za načrtovano ceno. V septembru je bila cena za kilogram stekla 49.080 dinarjev.

Ob analiziranju poslovnih rezultatov je pomembno omeniti, da se je število zaposlenih letos v primerjavi z lanskim istim obdobjem zmanjšalo za približno 3 odstotke. Primerjava števila zaposlenih in vkalkuliranih ur pa kaže, da je bilo za 7,38% manj opravljenih ur – nadur je bilo manj za 7,72%. Manjše je bilo tudi število »bolniških« ur: tistih, ki jih plača DO, za 12,5%, kot tistih, katerih plačilo gre v breme drugih institucij (zdravstvo, otroško varstvo).

In kako so se v devetih mesecih gibali naši osebni dohodki v primerjavi s povprečnimi OD gospodarstva Slovenije?

Pred nekaj meseci smo redkokdaj uporabljeni sejni sobo v gradu preuredili in vanjo preselili našo industrijsko prodajalno. S tem smo pridobili sodoben prodajni prostor, v katerem je možno poleg naših iz-

delkov kupiti tudi Sijajeva svetila in nekatere izdelke (kozmetika, čistila) Tovarne kemičnih izdelkov.

Neto po mesecih	SRS v gospodarstvu	Odstopanje DO / SRS	
Januar	1.085.459	1.471.611	0,74
Februar	1.617.940	1.756.033	0,93
Marec	1.940.196	2.293.961	0,85
April	2.481.483	2.812.238	0,89
Maj	3.120.308	3.914.619	0,80
Junij	4.109.556	5.108.914	0,81
Julij	5.865.796	7.003.466	0,84
Avgust	8.415.670	9.542.328	0,88
September	13.068.500	Še ni podatka	Še ni podatka

Novi finančni predpisi so v obračunski sistem vnesli kategorijo bruto dobiček, ki je razlika med prihodki (teh je bilo 480.727.477.000 dinarjev) in odhodki (414.209.086.000 dinarjev). Bruto dobiček znaša 62.518.391.000 dinarjev. Iz tega pa je treba pokriti obveznosti, ki izhajajo iz osebnih dokodkov. Te so znašale 24.253.855.000 dinarjev. Neto dobiček (tudi nova kategorija) je znašal 42.264.536.000 dinarjev, delavski svet pa je določil njegovo delitev:

- za rezerve 6.769.223.000 din
- za obveznosti do posl. sklada 7.242.900.000 din
- del za posl. sklad za lastne potrebe 22.393.215.000 din

– del za stanovanjsko gradnjo 5.845.198.000 din

Iz razprave o poslovnih rezultatih na DS povzemamo:

● **Anton Žagar:** V strokovnih službah si prizadevamo, da bi za prodane izdelke dobili plačila čimprej, je pa ob tem tudi veliko težav, denarja takorekoč ni po vsej Jugoslaviji. Najmanjše kreditov pa je danes tako drago, da bi nam lahko ohromilo uspešnost.

● Za zdaj smo spremenili in zaostriili plačilne pogoje: npr. pri izdelkih namenjenih industriji smo rok plačila s 45 skrajšali na 30 dni. Prav zdaj tudi razmišljamo, da bi v bodoče v DO oblikovali neto prodajne cene (do nedav-

nega to ni bilo mogoče), vse drugo, torej maržo, provizijo pa naj oblikuje trgovina sama, tako je več možnosti za konkurenčnost.

● V izvozu se vse bolj spreminja struktura proizvodnje. Vse več je izdelkov iz avtomatske proizvodnje, zmanjšuje se količina razsvetljavnih teles. Končno pa je bolj kot fizičen pomemben finančni efekt.

● **Direktor Brane Milinovič:** Stroški so se v primerjavi z lanskim istim obdobjem povečali za osemkrat, cene izdelkov pa smo povečali za devetkrat. To pomeni, da smo z aktivno politiko cen odpravljali nesorazmerja iz preteklosti. Hkrati pa smo jih ob sodelovanju z drugimi steklarnami poskušali vsklajevati, oziroma najti najboljše rešitve. Seveda pa v bodoče poviševanje cen v skladu z inflacijo ne bo več možno.

● **Jože Leskovšek:** Res je, da smo v zadnjem obdobju bistveno popravili naše osebne dohodke. Ti so v preteklosti skoraj vedno občutno zaostajali za slovenskim povprečjem. Zakaj jih ne bi vsaj enkrat poskušali urediti oz. povečati, da bi bili enaki slovenskemu povprečju?

Mili Kopal

Jesenski zagrebški velesejem in Evropa92

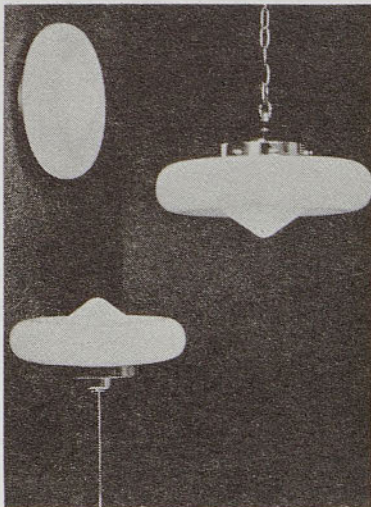
Sejem, ki letos praznuje osemdesetletnico, je največji v Jugoslaviji in v tem delu Evrope. Jesenskega zagrebškega velesejma se je udeležilo sedemdeset držav sveta, od tega je štirideset držav razstavljalo kolektivno. Skupaj pa je bilo tritisočdvesto razstavljalcev, med njimi več kot tisoč iz tujine. Steklarna Hrastnik se je za letošnji jesenski sejem primerno pripravila in tržišču ponudila pomembne novosti. Gre za nove programe (npr. serija kozarcev Bernarda, stekla za halogenska svetila) in materiale za trženje – kataloge (oba kataloga svetlobnih teles). Vse to smo kakovostno in pravočasno pripravili. Tako je trženje lahko normalno potekalo in v tej zvezi ima naš nastop na sejmu svoje opravičilo. Na sejmu smo sodelovali tudi pri ocenjevanju izdelkov, ki so dobro oblikovani. Tako je naša serija svetlobnih teles iz stekla, oblikovana za Hannover 89, dobila priznanje za oblikovanje (oddelek oblikovanja – V. Besednjak).

Pregled sejma, predvsem konkurensov Steklarne in porabnikov steklenih svetlobnih teles, ni prinesel posebnosti. Žal je jugoslovansko tržišče še vedno pripravljeno kupiti skoraj vse, kar mu ponudijo, ni še izbirčno in tako je tudi ponudba proizvajalcev steklenih izdelkov oziroma tistih, ki steklene izdelke vključujejo v svoje izdelke (proizvajalci svetil), precej skromna in ne deluje konkurenčno. Pri steklenih izdelkih za pogrnjeno mizo smo videli precej standardne programe (npr. Parčin), če izvzamemo steklarino in steklarško šolo iz Rogoške Slatine, ki pa nudita skoraj previsoko raven (cenovno) za jugoslovanske potrošnike. Svetila niso vključila kakih posebnih stekel (npr. stekla za halogensko razsvetljavo), če spet izvzamemo nekatera uvožena stekla (Grčija, Italija) – npr. Nemetali Tetovo. Tudi Sijaj iz Hrastnika v osmih mesecih ni naredil bistvenih premikov v izboru, posebej ne v steklenem delu.

Ostaja torej odprto vprašanje večje konkurence na jugoslovanskem tržišču – tudi za steklo. Delo pri novih programih v steklarnah je predmet interne poslovne politike, največkrat v kontekstu osvajanja zahodnih tržišč, manj pa iz nuje na domačem tržišču.

Vendar tudi tu lahko pričakujemo radikalne spremembe. Na sejmu smo se namreč udeležili seminarja na temo Evropa 92, ki je bil sicer namenjen direktorjem in poslovnim delavcem iz Jugoslavije. V obširnem in zelo strokovnem predavanju (Y. Cecchini – namestnik predsednika stalne komisije EGS v Beogradu, D. Šušter – podpredsednik gospodarske zbornice in strokovnjaki EGS) je bilo povedano vse, kar zadeva Jugoslavijo in njeno sodelovanje z Evropo 92. Zanimarjanje tega za naše (jugoslovanske) strani lahko pomeni usodno napako, saj Evropa 92 vključuje vse vitalne postavke življenja poslovanja in ostoja za tiste, ki bodo v njej, npr.:

- vprašanje izvoza in uvoza,
- ekologija,
- poseben režim na mejah (za nečlane primer),

Priznanje za dobro oblikovanje na ZV 1989

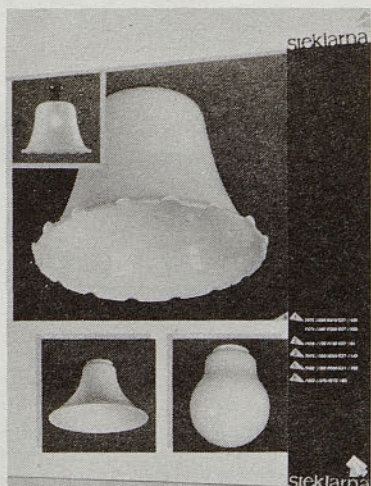
- ukinjanje carin za članice,
- omejevanje potovanj s tovornimi avtomobili (za nečlane),
- logistika,
- bančno poslovanje,
- radio in TV difuzija,
- zaposlovanje (predpisi o svobodnem gibanju delavcev),
- standardizacija
- in seveda velik tehnološki napredek (npr. Eureka).

- Vse to bo seveda odvisno od naših opredelitev, ali smo za Evropo 92 ali ne. V primeru da smo, bo treba korenito spremeniti naše obnašanje, tržišče Jugoslavije se mora znebiti protekcionizma, reforme moramo pospešiti in izpeljati. Država mora izdelati generalni projekt za pristop Jugoslavije k Evropi 92, podjetja pa morajo izdelati lastne poslovne projekte (upoštevajoč kadre, izobraževanje, programe izdelkov) za Evropo 92.

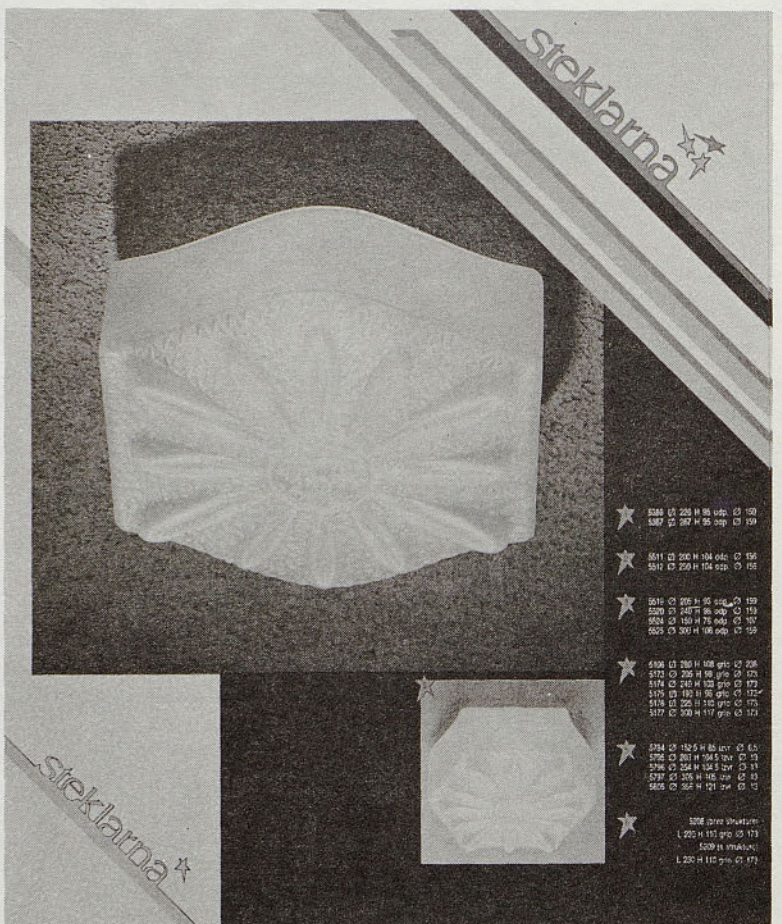
Tu čakajo naloge tudi našo delovno organizacijo; nekatere že uresničujemo, saj smo z dolgoletnim izvozom osvojili precej zahtev razvitega zahodnega tržišča.

Slavko Marcen

Nov katalog svetlobnih teles

Kozarec Bernarda – domač design in proizvod

Nov katalog plafonjer

Dežele, ki razstavljajo na ZV

Vlak bratstva in enotnosti

Pot iskrenih vezi in prijateljstva

Vlak bratstva in enotnosti, ki že skoraj tri desetletja vozi med Slovenijo in Srbijo ter obratno, in s tem ohranja spomin na najtežje trenutke naše zgodovine, neguje tedaj skovana prijateljstva in ustvarja nova. Poleg potnikov, ki gredo na obisk k svojim prijateljem, odhajajo na pot tudi delegacije slovenskih in srbskih pobratenih mest. Tako je iz Hrastnika poleg treh potnikov (Ivanka in Oto Kropec, Jožefa Senegačnik), ki so potovali k svojim srbskim prijateljem v Aleksinac, v Raško potovala delegacija, katere člani so bili: Franc Vidovič, predsednik občinske konference SZDL, Miran Jerič, načelnik občinskega oddelka za ljudsko obrambo in Bojan Frangeš član občinskega sindikalnega sveta. Kot že mnogi pred njimi, so se tudi ti s potovanja vrnili z najlepšimi vtisi, to pa je po vsem, kar se je v zadnjem obdobju med republikama dogajalo na politični sceni, še posebej dragoceno.

Pripovedi o letošnjem vlaku...

Bojan Frangeš: Na pot sem odhajal z občutkom negotovosti. Razmeroma pozno sem namreč zvedel, da bom potnik na vlaku bratstva in zaradi vsega tistega, kar smo v odnosih med obema republikama opazovali preko sredstev obveščanja. Porajala so se mi vprašanja, kako nas bodo gostitelji sprejeli, o čem se bomo pogovarjali. A so se občutki negotovosti kmalu spremenili v dobro voljo in spoznanje, da so odnosi med ljudmi, med Srbi in Slovenci vendarle nekaj drugega kot tisto, kar vidimo in slišimo preko radia, TV in beremo v časopisih. Vsepovsod, kjerkoli se je vlak pojavil, je prihajal en sam pozdrav. Ljudje so stali ob progi, očitno je bilo, da so vlak pričakovali. Na postajah, tudi tistih, kjer se vlak ni ustavljal, je bilo veliko ljudi, ki so nam klicali in mahali v pozdrav. Ko pa se je vlak ustavil v Sremski Mitrovici, smo se znašli v razpoložanju, ki ga je težko opisati. Zastave, glasba, cvetje, vsa tista klicanja, stiski rok... Potem se je to, in še veličastneje že čez nekaj ur ponovilo v Beogradu, kjer je vlak pričakalo mnogo ljudi. Izrečena nam je bila prisrčna dobrodošlica. Ob misli na vso medijsko vojno in dogajanja na relaciji Slovenija Srbija in temu, kar smo doživljali v Beogradu, smo bili

ganjeni. Tem bolj ob besedah legende srbske poezije Desanke Maksimović. Mislim, da so bile njene besede izrečene od srca in so segle globoko v naša srca. V Kraljevu, ki je pobrateno z Mariborom, so za vlak spet priredili veličasten sprejem. Tu se je vlak za dva dni ustavil in počakal na povratek svojih potnikov. Nas tri pa so tu pričakali predstavniki Raške in nas odpeljali v svoje mesto, kjer so nam kot gostitelji pripravili prisrčen sprejem. Ko smo zvečer odšli v mesto in med ljudi, so nas sprejemali izredno lepo. Nepozabljen pa nam bo ostal Kopaonik, kamor so nas popeljali naši gostitelji. Tu so bili turisti iz BiH, pa Makedonije in Maribora, in seveda mi in naši gostitelji; vsi skupaj pa smo postali družičina, ki bo verjetno marsikomu ostala v prijetnem spominu.

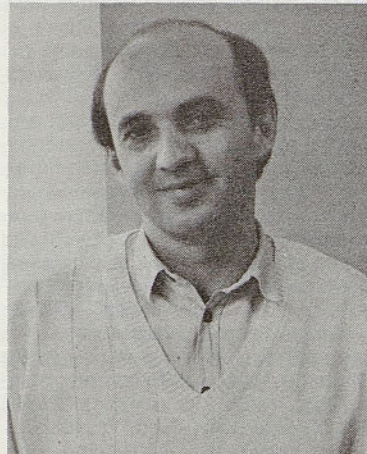
Ob vsem lepem, kar smo doživljali na tem potovanju, pa so se nam ponujala spoznanja, da se ljudje v SR Srbiji srečujejo s podobnimi težavami kot pri nas v Sloveniji, da si želijo napredka. Želijo, da bi se Jugoslavija čimprej rešila gospodarske krize, da bi lahko ljudje od svojega dela živeli človeka dostojno življenje...

Franc Vidovič: Res je, da smo na vlak odhajali z občutki negotovosti, kajti zavedali smo se, da s tem vlakom peljemo tudi vse tisto, do česar smo se v zadnjem obdobju opredeljevali v Sloveniji (v mislih imam predvsem amandmaje k slovenski ustavi), a je zaradi drugačnih interpretacij od tistega, kar dejansko želimo, kot senca leglo med Srbijo in Slovenijo. Pa smo na tej poti doživeli veliko lepega. Meni osebno bo ob številnih drugih čudovitih trenutkih ostala v nepozabnem spominu Sremska Mitrovica, ko se je med radostnimi vzkliki, pozdravljanjem, pesmijo na vsem lepem pojavilo tudi kolo, v katerem so družno zaplesali potniki z vlaka in na postaji čakajoči ljudje. Tu so nas postregli po starem slovanskem običaju, s kruhom in soljo. Tudi Jože Smole je z užitek odlomil kos kruha, ko pa se je s člani slovenske delegacije odpravil med ljudi, so ga sprejeli s poslanjem, stiskom rok, dobrimi željami za potovanje proti Beogradu. Po prisrčnem sprejemu v Beogradu, kjer nas je pozdravila predsednica RK SZDL Srbije, Radmila Andželković in predsednica odbora za pripravo vlaka bratstva in enotnosti Olga Nikolić, je spregovoril tudi Jože

Smole, ki je s svojim govorom navdušil vse navzoče. Nasploh je bil sprejem v Beogradu lepo doživetje, zame pa še nekaj več, saj so me tam pričakali moji domači: sestra in njen mož, z njim pa je prišla še cela vrsta častnikov, njegovih sodelavcev.

Na sprejemu v Raški, o katerem moram reči vse najlepše, so bili navzoči vsi predstavniki družbenopolitičnega življenja občine. Tu je bila izrečena tudi zdravica; od gostiteljev kot dobrodošlica, z naše strani kot zahvala za prisrčen sprejem in želja, po še tesnejšem sodelovanju, upoštevanju in spoštovanju razlik, da bi lahko srečno živeli v jugoslovanski skupnosti in naši skupni domovini.

Miran Jerič: Težko je povedati vse, kar smo videli in doživeli na poti vlaka bratstva, težko strniti čudovite vtise in spomine, s katerimi smo se vrnili. Tolične gostoljubnosti, kot smo je bili deležni na vsej poti vlaka bratstva in v občini Raška, je z besedami nemogoče opisati, to je treba doživeti. Res je, da smo z našimi gostitelji že ob sprejemu sklenili, da ne bomo načelnjali političnih vprašanj, ker to tudi ni bil naš namen. Na pot smo odšli zato, da prijateljske vezi med občinama Raška in Hrastnik še utrdimo, si izmenjamo izkušnje na strokovnih področjih. Konkretno: jaz sem se pogovarjal s tamkajšnjim načelnikom za ljudsko obrambo, izmenjala sva si izkušnje ljudske obrambe in družbene samozščite. Ugotovila sva, da so si naloge, ki jih opravlja enake, izkušnje podobne, pogoji dela pa se precej razlikujejo.

V času našega obiska je bil v Raški tudi sejem (vašar), kjer je bilo veliko ljudi, tudi mi smo si ga ogledali, pri ljudeh pa doživeli topel sprejem, prijazno besedo. Kakšnih nacionalnih nestrpnosti pa nismo opazili nikjer.

Naši gostitelji so nam pokazali tudi številne zgodovinske znamenitosti v okolici Raške, med njimi tudi tiste, kjer se je rojevala in tekla zibelka srbske državnosti. Izjemen in nepozaben vtis pa je na nas naredil Kopaonik, ki je postal eden najlepših smučarskih centrov v Evropi.

In misli na prihodnje vlake...

Čez dve leti bo vlak bratstva spet krenil na pot. Tedaj bomo praznovali petdesetletnico vstaje jugoslovanskih narodov, vlak bo praznoval tridesetletni jubilej, njegovi gostitelji bomo Slovenci.

Bojan Frangeš: Za prihod jubilejnega vlaka se bomo morali v Sloveniji temeljito pripraviti. Za nas Hrastničane pa ob tem še posebej velja, da z enako mero gostoljubnosti, kot smo je bili deležni mi v Raški, tedaj sprejememo goste in prijatelje iz pobratenega mesta. Moram pa povedati še to, da smo v Raški spoznali ljudi, za katere lahko rečemo, da so postali naši osebni prijatelji. Dogovorili smo se tudi za osebne obiske, da pridejo med nas, ne kot predstavniki Raške, ampak kot osebni prijatelji. V mojem domu bodo vedno dobrodošli gostje, prepričan sem, da tudi v domovih obeh mojih sopotnikov.

O bodočih vlakih bi ponovil že neštetokrat izrečeno misel: »Vlak naj se nikoli ne ustavi!« Le preimenovali bi kazalo kot je dejal Jože Smole, v vlak bratstva in prijateljstva.

Miran Jerič: Preveč tuja je misel, da bi se vlak bratstva kdajkoli ustavil. V Jugoslaviji smo naredili napako, da se takrat, ko so se začele kazati razlike na političnem področju, uradne delegacije niso več sestajale, da bi si izmenjale izkušnje. S skupnimi napor bi vendarle lahko prišli do stičnih točk. Prepričan sem, da v tej naši domovini obstajajo skupni interesi, vlak bratstva je le ena oblika medsebojnega sodelovanja, ki poleg stikov uradnih delegacij prinaša srečanja družin, ki jih veže prijateljstvo, spomini na skupna doživetja. Spomini nekaterih od teh ljudi pa so prepleteni tudi z žalostnimi trenutki. Spomnimo se, da se nekatere družine, ko odhajajo v Srbijo, odpravljajo tudi na grobove tistih svojih dragih, ki niso dočakali vrnitve v Slovenijo. Zato se mi zdi izjemno pomembno, ne samo, da vlak bratstva vozi, ampak da njegovo poslanstvo še razvijamo in tako še bolj krepimo prijateljske vezi: za današnji in jutrišnji dan.

Franc Vidovič: Nikoli ne smemo pozabiti, kako se je rojevala naša skupna domovina Jugoslavija. Veliko napako pa smo naredili, da smo, ko nas je začela pritiskati ekonomska kriza, mnoga medrepubliška (športna, kulturna in druga) srečanja, ki smo jih dolga leta pred tem negovali, prekinili. En tak primer je tudi že predvojno sodelovanje hrastniških in paračinskih steklarjev (leta 1928 so celo skupaj organizirali stavko), ki pa je bilo pred nekaj leti prekinjeno. Ob pred dobrim letom ponovljenimi stiki smo oboji obžalovali takšno ravnanje, je pa zato izkušnja več, ki je ne kaže pozabiti. Osebno mislim, da marsikdaj na stroške gledamo iz gole formalnosti, na drugi strani pa namenjamo ogromna sredstva za razne medijske vojne, politične marketinge, ne vidimo pa tistega, kar dejansko nekaj pomeni za našo jugoslovansko skupnost. To smo spoznali tudi mi, ki smo potovali z vlakom bratstva: Prelepo so namreč zveneče besede: »Dodžite nam opet!«

In nenazadnje takšna druženja so dobrodošla tudi zaradi nas, ker smo si vse preveč odtujeni. Lep primer zato je bilo tudi naše potovanje. Ko smo potovali v Srbijo, smo vsi bili nekako rezervirani, ko smo se vračali, je bil ves vlak en sam kupe. In končno, tudi člani za to delegacijo so se pred odhodom nekajkrat zamenjali in mi trije, ki smo to dolžnost sprejeli, smo se komajda poznali, zato pa se s te poti vrnili kot pravi prijatelji.

Pogovarjala se je Mili Kobal

Steklarstvo na valu 202

Radijsko oddajo, ki je bila na sporedu 7. oktobra 1989 na ljubljanskem Valu 202, njeni glavni akterji pa sta bili ob novinarjih, ki so oddajo pripravili in vodili, tudi obe večji slovenski steklarni – Rogaška Slatina in Hrastnik, – oziroma nekaj njenih delavcev, so člani kolektiva sprejeli z različnimi ocenami. Eni so jo pohvalili, drugi pa skritizirali v tem smislu, da ni dovolj nazorno predstavila dela in tehnologije hrastniškega steklarstva, ker sta bistveno drugačni od tistih v Rogaški Slatini. Oboje, tiste, ki so oddajo pohvalili in one, ki so se o njej kritično izrekli, bo nemara zanimalo, kako je oddaja nastajala in kako je do nje prišlo.

Radiotelevizija Ljubljana nam je ponudila sodelovanje v sobotni oddaji Val 202 – o steklarstvu. Čeprav je bilo treba to sodelovanje tudi plačati (bili pa so ugodni plačilni pogoji), smo se brez oklevanja odločili za oddajo, saj je šlo za redko priložnost – predstaviti našo stroko in dejavnosti slovenskim radijskim poslušalcem.

Dobili smo scenarij, razmeroma dolge oddaje (od približno 13, 15. do 18. ure – z vmesno glasbo, poročili, glasbenimi željami) in ga ugodno ocenili, ker je bil zanimiv in primeren tudi za nas. Po scenariju naj bi v studiju Radia Ljubljana bila navzoča ekipa delavcev Steklarne Hrastnik. Dogovorjeno je bilo da bodo to Slavko Marcen, dipl. inž. Marjan Polak, in inž. Anton Žagar. Reportažni avto radia Ljubljana pa bi bil v

Steklarni Boris Kidrič v Rogaški Slatini. Še pred tem pa bi bil v Steklarni Hrastnik opravili pogovor z nekom iz neposredne proizvodnje, posnetek pa bi tudi bil vključen v oddajo. Žal pa je novinar Črt Kanoni vso stvar obrnil malo po svoje. V Hrastniku je hotel posneti vse, kar bi se nanašalo na našo delovno organizacijo, toda tisti dan, ko se je mudil v Steklarni, so bili nekateri ljudje (Žagar) zasedeni, Slavko Marcen, ki se je tudi dogovarjal o oddaji, ter bil tako v nekem smislu tudi odgovoren za denar, ki bi ga vložili, pa se je takemu načinu, oziroma odstopanju od scenarija uprl. Tako se je potem zgodilo, da je v oddaji iz Steklarne Hrastnik v studiu sodeloval le Slavko Marcen.

Upamo, da smo s tem pojasnilom odgovorili tudi tistim, ki so spraševali, zakaj je v oddaji sodeloval le en predstavnik iz Hrastnika, v Rogaški Slatini pa je bil organiziran pravcati štab ljudi iz različnih področij.

Morda bi oddaja, če bi v studiu sodelovala celotna ekipa naših ljudi, izzvenela boljše, je pa vseeno doživela pohvalne besede Hrastničanov. Na nek način je steklarstvo vendarle približalo poslušalcem. Pri tem pa sta se temeljito trudila tudi novinarja: Gojko Bervar, ki je oddajo vodil iz studia in Dušan Rogelj, ki je bil reporter med rogaškimi steklarji.

Mili Kobal

Pet tednov pri nas

O skupini fantov, ki jih je Švedska firma Emhard (proizvajalka in dobaviteljica nekaterih vrst steklarskih strojev) v našo DO napotila na usposabljanje za delo ob avtomatu Hardford smo že napisali nekaj besed v prejšnji številki Steklarja. V Steklarni Hrastnik so ostali pet tednov, dan pred njihovim odhodom v domovino pa smo jih zaprosili, da nam kaj povedo o sebi, o steklarstvu v Alžiriju, pa tudi o tem, kako so bili zadovoljni z izobraževanjem in s kakšnimi vtisi odhajajo iz Hrastnika in naše domovine. V razgovoru sta nam pomagala Zdravko in Ibrahim, ki sta bila v času izobraževanja takorekoč neločljivi del skupine, saj bi se brez njune pomoči lahko »pogovarjali le z rokami«. Fantje so prišli iz Orana – mesto ima približno milijon in pol prebivalcev. Steklarna, v kateri delajo, pa je edina v Alžiru. Sicer pa nam je ELYEBDRI ABDERAMAN o njihovi tovarni natresel nekaj zanimivih podatkov. Steklarno je leta 1947 ustanovila francoska firma St. Gobain (poznamo jo po visoki kakovosti izdelkov, op. p.). Ko so leta 1962 Francozi odhajali iz Alžira, ki si je priboril neodvisnost, so stroje v steklarni demontirali in jih hoteli vzeti s seboj v Francijo, toda medtem, ko so stroji v pristanišču čakali na ladjo, so jih starejši delavci spravili nazaj v steklarno. Delo v

Steklarni je potem spet teklo naprej. Že v tistem času je ta steklarna veliko izvažala: na vzhod, v Španijo, Egipt, Irak... Po letu 1971 je bilo realiziranih več projektov. Danes je v steklarni pet talilnih peči na katerih delajo avtomati, ena peč pa je namenjena proizvodnji ravnega stekla. Ročnega dela je le malo, zaposleno pa je ta čas 1300 delavcev.

O vtisih in oceni o Steklarni Hrastnik in našem delu se je razgovoril BELFAR ABDELKADER: »Ko smo ob prihodu zvedeli da ima Steklarna Hrastnik že 130-letno tradicijo, smo bili začuden. Presenečeni pa smo bili tudi nad tem, da je vaš stroj Hardford star 24 let, in že zdavnaj amortiziran, a še vedno obratuje. Ob vsem tem pa dela zelo lepe izdelke. Sicer pa moram ob tem poudariti, da so izdelki, ki jih delate, izjemno lepi, zlasti v ročni proizvodnji. »Dejal bi, da se v kakovosti vaši izdelki lahko primerjajo z italijanskimi ali katerih drugih uglednih proizvajalcev. Skratka, rečem lahko, da imate veliko znanja in bogate izkušnje pri delu.«

Ko smo naše sogovornike pobarali o tem, kako so zadovoljni z izobraževanjem pri nas in ali so si pridobili dovolj znanja, da bodo, ko pridejo v svojo tovarno, ob novem Hardfordu kosnalogam, je Belfar Abdelkader takole

In še spominski posnetek v učilnici:

Na levi Stane SENEGAČNIK – konstruktor za H-28, inž. Bine Lavrič – vodja vzdrževanja in Matija Koritnik – obratovodja, ob njem Zdravko Laznik, ki je bil v času izobraževanja jezikovni most med našimi in alžirskimi fanti.

Poleg Zdravka stojita BACHIR HAMIDAN – vodja regulacij in meritev in KADOURI MOHAMED, izmenovodja proizvodnje. Levo zgoraj: FARES DJILARI električar elektronike, ELYEBDRI ABDERAMAN vodja vzdrževanja in BELFAR ABDELKADER, vodja proizvodnje. V ozadju skrajno desni pa je IBRAHIM, študent iz Malija, ki študira v Ljubljani in prav zdaj pripravlja magisterij iz gozdarstva.

strnil razmišljanja: »Predavatelji so se zelo trudili, da bi nam dali čimveč znanja. Ker pa smo skupina zelo različnih strok (elektrikar, elektronik, instrumentar... in ne samo iz neposredne proizvodnje, smo tudi program izobraževanja tu in tam nekoliko korigirali in lahko rečem da sta si tudi tovariša, ki nista iz neposredne proizvodnje, pridobila nekaj novih znanj. Na sploh lahko trdimo, da je teoretični del zelo uspešen. Pričakovali smo sicer, da bomo več delali za strojem, vendar vemo, da bi to motilo proizvodnjo. Kljub temu smo dobro spoznali delovanje stroja, kako se menja modele, delavci strojniki pa so se nasploh izjemno trudili, da bi nam posredovali čimveč znanja, pokazali kako maksimalno izkoristiti stroj. Edina zavora pri tem je bil jezik. Čeprav sta se prevajalca izjemno trudila, bi z direktno komunikacijo dobili še nekaj več. Če lahko dam skupno oceno, potem lahko rečem, da je program usposabljanja uspel najmanj osemdesetodstotno. Zato bi se iskreno zahvalil vsem, ki so se pri našem izobraževanju trudili in nam pomagali: vsem trem inštruktorjem, strojnikom ob Hardfordu, kot tudi prevajalcem. Ob tem pa moram povedati še to, da so bili tudi drugi delavci v Steklarni Hrastnik do nas izjemno pozorni, ustrezljivi in prijazni, kar nam bo ostalo v prijetnem spominu.

V našem pomenku pa nismo mogli

mimo vprašanja s kakšnimi vtisi odhajajo iz Hrastnika in Slovenije.

»Oran je veliko mesto in Hrastnik, ne le da se nam je zdel majhen, tudi mir je v njem tak, da nas je to v začetku celo motilo. Ampak zdaj vidimo, da je bilo to kar dobro za nas. Mir je veliko pripomogel k našemu izobraževanju. Sicer pa smo bili ob prostih dnevih tudi na večih izletih. Videli smo Bled in Bohinj, Ljubljano, Celje, Portorož. Lepo je pri vas, mnogo lepše, kot bi si lahko predstavljali. Radi se bomo spominjali teh lepih krajev in prijaznih ljudi. V manj lepem spominu pa nam bo ostal hrastniški hotel, ki ima, kot smo zvedeli, štiri zvezdice, pa temu ustrezajo le hotelske sobe – te je vredno pohvaliti – hotelska postrežba in hrana pa daleč pod ravnino njegove kategorije. Smo pa dobro slovensko kuhinjo okušali na Bledu, Portorožu in v Gorah, ko ste nam pripravili prijeten in topel sprejem, tako je Belfar Abdelkader strnil vtise tovarišev, Fares Djilarij pa je še dodal, da si je v Hrastniku našel tudi nekaj prijateljev, sicer pa je bil Fares tudi precejšen šaljivec, ki je znal družico spraviti v dobro voljo.

Po petih tednih pa se jih je najbrž že lotevalo domotožje, kajti ko sem jih pobarala kako se počutijo ob misli na vrnitev v Alžir in med svoje domače, so tudi oni povedali tisti lep pregovor, da je povsod lepo, a doma najlepše.

Mili Kobal

Naš izlet

Srečanje s samoborskimi steklarji

Ob načrtovanju letošnjega sindikalnega izleta smo se odločili obiskati steklarno Kristal Samobor. Za takšno odločitev nam ni bilo žal, saj smo si v steklarni, ki je bila, ni še dolgo tega, v precejšnjih gospodarskih težavah, danes pa nadvse uspešno posluje, ogle-

dali prekrasne izdelke in zvedeli še marsikaj zanimivega.

Samoborsko steklarstvo se je pričelo razvijati pred stopetdesetimi leti (prav letos slavijo jubilej). V teh stopetdesetih letih pa so bila, obdobja uspešnosti in vzponov, kot tudi obdobja kriz in stagnacij, ki pa so jih delavci Kristala vedno uspešno prebrodili. Danes je tovarna zelo uspešna. Proizvaja ka-

kovostno, v glavnem kristalno steklo. Velik del proizvodov izvozi, večinoma na konvertibilna tržišča – celo na Japonsko. Imajo eno kadno peč, na kateri delajo v štirih izmenah, trenutno pa je v Steklarni zaposlenih 640 delavcev. Udeleženci izleta smo bili sprejeti zelo prisrčno. Direktor delovne organizacije, ki nas je sprejel in nam predstavil proizvodnjo, je sodeloval tudi v daljšem prijateljskem pogovoru, iz katerega lahko povzamemo, da obstajajo želje in interesi po medsebojnem sodelovanju. To pa je v tem kriznem času in za doseganje čimbolj-

ših poslovnih rezultatov tudi pomembno. Izkušenj v steklarskem poklicu tako in tako ni nikoli preveč. Naj ob koncu še omenim misel direktorja samoborske steklarne: »Srečen sem, da ste nas obiskali in obljubim vam, da bom kmalu obiskal vašo delovno organizacijo, da poiščemo vse mogoče oblike sodelovanja.« Ko smo odhajali iz Samobora, smo ga zapuščali s toplino v srcih, ker smo pridobili nove prijatelje, kar je za ta krizni čas še kako pomembno.

Vinko Brglez

Krompir, vsako leto vroča tema

Leto se je prevesilo v čas, ko je večina poljščin pospravljenih, torej tudi krompir, dobrina, ki je tudi letos povzročala glavobole pridelovalcem in kupcem. Za prve je bila njegova cena prenizka, za tiste, ki smo ga kupovali, previsoka. K temu je precej prispevala tudi letina, ki je bila zaradi obilnih padavin skromnejša od načrtovane, zaradi česar so pridelovalci, kljub sklenjenim pogodbam naročnike in kupce ponekod odpravili s pojasnilom, da krompirja nimajo.

No pri nas v tovarni o kakšnih zatikanjih glede dobave krompirja ne bi mogli trditi. Rekli bi lahko ravno obratno, da je vse teklo zelo hitro in dobro organizirano, še zlasti če upoštevamo, da smo velik kolektiv za katerega je bilo treba priskrbeti skoraj 70 ton krompirja (in skoraj istočasno še 40 ton jabolk). Vse pa je bilo rešeno v dobrih desetih dneh. Koliko dela je treba v takih primerih opraviti vedo le tisti, ki pri tem sodelujejo.

Kopico dela predstavlja že zbiranje ponudb in naročil, ko pa pride naročena ozimnica, je treba vagone kar najhitreje razložiti, naročeno blago razvoziti, ali pa ga začasno uskladiščiti, da bi ga lahko kamioni razvozili takrat, ko bodo prosti. Vse to je treba opraviti in kot rečeno je letos šlo kar gladko. Naši skladiščni prostori so večinoma polno zasedeni, a kljub temu so skladišče v Podkrajju le izpraznili, da je bila v njem ozimnica začasno uskladiščena, da so jo kamioni razvozili takrat, ko so lahko.

Svoj prispevek k hitri realizaciji naloge pa so dali predvsem ljudje z do-

bro koordiniranim delom in dobro voljo – tudi upokojenci so pri tem opravili veliko dela. Skratka rečemo lahko, da smo se letošnjo jesen, vsi ki smo želeli, oskrbeli se s kvalitetno ozimnico, ki jo bomo plačali pod ugodnimi pogoji.

Žal pa se ob takih primerih vedno najde kdo, ki kritizira ali celo podtika nesramnosti. Tako se je tudi letos precej govorilo o ceni (kar je seveda normalno, če imajo v sosednji DO postavljeno nižjo od domače), toda nekateri so pri tem šli tako daleč, da so ljudem javno izrekli očitke, češ da je krompir pri nas dražji zato, da tisti, ki organizirajo oskrbo z ozimnico lahko kaj spravijo v svoj žep. Če bi to bilo izrečeno za šalo, potem bi to še nekako šlo, pa čeprav bi se vsakdo, ki bi mu bil tak neupravičen očitek izrečen, grenko nasmehnil. A ker to ni bila šala, ampak nesramno in žaljivo podtikanje, človeka daje radovednost, kako bi na takšne obtožbe reagiral tisti, ki je brez vsakršne osnove in skrajno žaljivo navrgel tako trditve.

Resnica o ceni krompirja je bila pravzaprav ta, da smo na začetku vedeli le njeno okvirno višino – med 5000 in 6000 dinarjev je bilo rečeno od dobavitelja.

Da bi se izognili očitkom, ki jih radi izrekamo, kadar moramo za nekaj plačati več kot smo pričakovali smo rajši zapisali najvišjo. Danes pa vseeno lahko zapišemo, da je cena krompirja nekoliko nižja, 5500 dinarjev – plačljivo v obrokih, kar tudi ni zanemarljivo.

Mili Kobal

Novo v knjižnici

Anton Trstenjak: BITI ČLOVEK

V slovenski psihologiji velja dr. Anton Trstenjak gotovo za vodilno osebnost. Števine njegove knjige – čez šestdeset jih je – pripovedujejo o izredno razgledanem človeku znanstveniku, ki ga zanimajo mnogaznanstvena področja in ki se vseh loteva s tenkočut-

nostjo natančneža in občutljivega človeka za pristno, človeško.

Preseneča njegova vitalnost, delavnost in odzivnost na aktualne probleme človekovega duhovnega življenja in ustvarjanja, predvsem pa njegova sočasnost pogledov, ki so izrazito sodobni, celo moderni.

Nova knjiga, ki nosi pomenljiv naslov *Biti človek*, govori o mejnih položajih, v katerih se vsak izmed nas kdaj pa

kdaj znajde. Delo je zasnovano v treh tematskih sklopih: *Biti človek*, *Biti razdvojen človek*, *Biti zdrav človek*. Posamezna tematska področja obravnavana v vrsti znanstvenih razprav ali psiholoških esejev, ki se dotikajo filozofije bivanja in etike, človekovega doživljanja, njegove čustvene razgibanosti in večnega samospraševanja o minljivosti in večnosti. Nekoliko poenostavljeno bi lahko rekli, da je to knjiga praktične psihologije o hoji za človekom in k človeku, o sožitju človeka s samim seboj, z ljudmi in stvarstvom v sebi in okrog sebe. Obenem pa je to knjiga razumevanja posebnega v splošnem, osebnega v množičnem, pisana s poznavanjem in ljubeznijo. Trstenjakova razmišljanja niso zavita v znanstveno govorico, temveč zelo neposredno, nazorno in živo govore o človeku na pragu tretjega tisočletja in hkrati še zmeraj o njegovih prvih korakih v svoje ravnotežje in k vrednosti svojega bivanja. To je človek med veseljem in žalostjo, med strpnostjo in nestrpnostjo, med ljubeznijo in sovraštvom, med zaupanjem in nezaupanjem, med stahom in pogumom, med trpljenjem in odrešenjem ter tem podobnim stanjem. Odgovor na ta vprašanja znanost skorajda ne daje, akademska psihologija pa taka poglavja zanemarija ali odklanja, češ da so onstran znanosti. Tembolj pa se o njih sprašuje človek sam, saj v sebi nenehno niha med temi skrajnostmi in avtor mu, kakor že tolikokrat doslej, skuša probleme čimbolj nazorno osvetliti ali odgovoriti nanje.

Janez Jezeršek-Sokol Arhipelag Goli

Knjiga je pretresljivo in hkrati stvarno ter dokumentirano pričevanje o Golem otoku in o vsem, kar to ime simbolizira v naši zavesti: krutost, nasilje, brezpravnost, sadizem in kar je podobnih sinonimov za brezdusni mehanizem političnega terorja. Goli otok je že dolgo metafora oblastvene represije, posebno poglavje v zgodovini Komunistične partije ali Zveze komunistov Jugoslavije, o katerem je bilo doslej že marsikaj napisanega in najbrž še bo.

Avtor te knjige je bil prvoborec, aktivni udeleženeec osvobodilne vojne in po vojni višji oficir, ki ga je vojaško sodišče obsodilo na osnovi političnih institucij, češ, da je pristaš informbiroja. Kazen je prestajal med obsojenimi polkovniki in generali najprej na Sv. Grguru, potem na Ugljanu, v Bileči in nazadnje na Golem otoku.

Pritisk vojaških oblasti na obsojence je bil hujši kot na civiliste, zanimiva pa je tudi cela paleta bivših visokih oficirjev, njihova moralna podoba, prilaganje ali pokončnost v hudih razmerah t. im. »politične prevržgoje« Avtor ne ostaja samo pri opisovanju zunanjih dogodkov in zaporniških muk, ampak razmišlja tudi o vzrokih in posledicah, išče vire vsega zla in zelo nazorno predstavi celotno taboriščno hierarhijo, celoten sistem »prevržgoje«, kalvarijo obsojencev in njihovih svojcev doma.

Njegov svet torej ne ostaja samo v mejah otoka ali arhipelaga (ker gre za več otokov) Goli, temveč sega tudi v družbeno sfero takratnih dni in nam razkrije prenekatero nadrobno izza

političnih kulis. Ta širši pogled na takratna dogajanja je zmožeg zato, ker je imel med vojno in po njej tesne stike z mnogimi sodelavci v našem političnem vrhu.

Avtor trezno razmišlja, navaja imena, ocenjuje in podoživlja svojo in drugih usodo z nekakšno notranjo distanco: ne prepušča se strastem in verbalnemu obsojanju, temveč se s stvarnim, ponekod tudi s skopim opisom čustveno distancira od dogajanja in pričevanja.

Danielle Steel: Razpotja ljubezni

Spet je pred nami roman Danielle Steel, maratonske zmagovalke s seznama ameriških uspešnic. Tudi tokrat gre seveda za ljubezensko zgodbo, napisano po njenem značilnem in uspešnem vzorcu.

Lepa Raphaella in prikupni Alex iz San Francisca sta glavna junaka ljubezenske zgodbe. Raphaella je francosko-španska bogatašinja, ki živi ob sicer dobrem, a bolnem možu. Njen dosti starejši soprog je prikovan na posteljo. Naključje nanese, da se oba junaka srečata. Mož je odvetnik, ločen od slavohlepne Rachel. Nastane ljubezensko razmerje, velika navezanost, noči, polne strasti, hkrati pa skrivanje pred ljudmi.

Vendar pa Raphaellin mož ni egoističen, nasprotno – zaveda se, da ob njem živi mlada žena, ki z njim zapravlja leta. Realistično zre na svoje življenje in v bistvu mu življenje ne pomeni nič lepega več.

Ljubezenski par pa preživlja srečne ure. V Alexov dom pride tudi njegova nečakinja Amanda. Posilili so jo in zdaj ob stricu in njegovih ljubimki pozablja na strašni dogodek. Težave pa povzročata Alexova sestra Kay, Amanda mati. Samoljubna je, zlobna in preračunljiva. Rovari proti ljubimcema in John Henry prek nje zve za njuno razmerje, vendar to ni dovolj. Z afero seznaniti tudi Raphaellinega očeta, človeka, ki si zase lasti marsikatero svoboščino, hčerko pa bi rad zadržal v okovih lažne spodobnosti.

John Henry se sam umakne, zelo gentlemenško – napravi namreč samomor. Raphaellin oče izkoristi to za surov napad na hčerko, češ da je ona zakrivila sporogovo smrt.

RGL sporoča

Na trinajsti rojstni dan, 8. novembra, bistveno povečujemo območje, kjer nam lahko prisluhnete.

Še nikoli nismo bili višje. Na Krimu smo postavili nov, močnejši oddajnik, ki pošilja naš program mnogo dlje kod doslej. Že znanima frekvencama 102,4 in 105,1 MHz smo dodali tretjo: valovi našega radia se slišijo tudi na 100,2 MHz.

Poslej smo mnogo glasnejši. Zanimivi in aktualni pa smo že tako ves čas. Trinajst let.

Slišala nas bo celotna ljubljanska regija, Gorenjska, Zasavje, večina Dolenjske, Notranjske. Oddajamo vsak delovnik od 6.00 do 20.00, v soboto od 8.00 do 19.00, v nedeljo in ob praznikih pa od 12.00 do 19.00.

Radio Glas Ljubljane

Šport in rekreacija

Ja, ja, je že tako. Komaj smo se rešili skrbi zastran preskrbe z ozimnico, že smo na pragu novega leta. Letos bo prišlo še prej, saj smo poskrbeli še za en dela prost dan med 29. novembrom in novim letom. Ste uganili kaj? Ja seveda za Božič gre. Torej bomo imeli še en dan več za rekreacijo. Upam da ne samo za tisto pivsko. Sicer pa se nam obeta tudi huda in dolga zima. Zakaj? Preprosto zato, ker je bilo letos izjemno veliko lešnikov. Torej smučarji pripravite se. Glede na astronomske cene smučarske opreme, bi morda veljalo pohiteti z organizacijo sejmov smučarske opreme. Za tiste, ki tudi po znižanih cenah ne bodo prišli do boljše opreme, pa ostaja še vedno smučanje na TV. Med našimi res, da ni več Križajev in Petrovičev, bomo pa navijali za dekleta. Pa nič zato, TV naročnina je že tako draga, da se že zaradi tega spleča kakšno urico na dan presedeti pred TV ekranom. Če smo zdržali ob nočnih prenosih sej Cekaja, ni vrag, da ne bomo še ob kakšni slalomski tekmi. Pa še zmagovalca – kom bomo videli. Pa še nekaj. Naši žogobrci so se dokončno in tudi uradno uvrstili na svetovno nogometno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Italiji. Če tam ne bomo uspeli, nič zato. Samohvalno smo se že proglasili za prvake kvalifikacij. To pa je menda že kar lep, če ne celo maksimalen dosežek! Kako pa gre našim, mislim hrastniškim športnikom?

Nogomet

Nogometaši nastopajo s spremenljivim uspehom v takoiimenovani 1 skupini Celjske nogometne lige. Ta skupina je letos prvič, v njej pa tekmujejo le klubi, ki izpolnjujejo vse pogoje takoiimenovanega športno-tekmovalnega sistema. Povedano drugače, ti klubi morajo imeti osnovne vse selekcije, imeti morajo ustrezne strokovne delavce ter primerne spremljajoče objekte. S tem so odpadla vsa nesoglasja, do katerih je prišlo denimo ob koncu zadnjega prvenstva, ko so se v kvalifikacije uvrstili Hrastničani kot drugouvrščeni, ne pa enajsterica Kozjega, ki je bila sicer uradni zmagovalac. Vzrok je bil v tem, da so Hrastničani izpolnjevali zahtevane pogoje, Kozjanci pa ne. No, posledica takšnih stališč je, da v tej skupini v sezoni 1989-90, tekmuje le pet klubov, ki pa bodo zato prvenstvo oddigrali po dvokrognem liga sistemu. Torej se bo vsak z vsakim srečal dvakrat v jeseni in dvakrat na pomlad. Nekaj podobnega kot pri hokeju. No, doslej so odigrali že krog in pol, naši fantje pa so od 12 možnih osvojili sedem točk. Medtem ko jim gre doma kar dobro in so v treh nastopih dosegli tri zmage, pa je slabše na gostovanjih, od koder so doslej prinesli točko.

Bistveno uspešnejši pa so mladinci Hrastnika, ki prav tako nastopajo v Celjski ligi, kjer je število nastopajočih s priključitvijo enajsteric republiških prvo in drugoligašev precej večje. Doslej so odigrali že šest tekem in osvojili enajst točk. Tekmo sedmega kola pa so preložili, ker ni bilo delegiranih sodnikov...

Rokomet

Rokometaši Dola so nepričakovano postali »hit prvenstva« južne skupine druge republiške lige. Po hudem porazu na startu prvenstva doma proti Dobovi, so fantje nanizali skoraj neverjetno serijo šestih zaporednih zmag in po številu osvojenih točk dohiteli vodečo Dobovo. Tako je ekipa takorekoč »čez noč« postala resen kandidat celo za sam vrh prvenstvene razpredelnice. Res pa je, da jih v zadnjih dveh krogih čakata zelo težka nasprotnika: najprej tekma z Radečani, nato pa še gostovanje na vedno vročem terenu v Trebnjem. Bistveno boljši kot zadnjo sezono so tudi dosežki mladinske ekipe, ki je v prvih devetih krogih kar petkrat zmagala. Medtem se je končalo prvenstvo v Zasavski ligi za pionirje, letnik 1975 in mlajše. Pionirji Dola so tudi v nadaljevanju igrali dobro in v končni razvrstitvi ob šestih zmagah in dveh porazih osvojili odlično 2. mesto. Steklo pa je že tudi podobno tekmovanje za mlajše pionirje, letnik 1978 in mlajše. Na prvem turnirju v športni dvorani v Hrastniku so Dolani obakrat zmagali in napovedali podobno uvrstitev kot njihovi nekoliko starejši vrstniki. Skratka dolskim rokometasem gre to jesen nepričakovano dobro.

Košarka

Čeprav pionirke Hrastnika drugi del polfinalnega tekmovanja za ekipno prvenstvo Slovenije niso oddigrale tako kot prvega, so se bile celo v vodstvu, so se vseeno uvrstile v sklepni del, kjer so nastopile štiri najboljše ekipe. Tako kot smo zapisali že v prejšnjem Steklarju, so se v klubu zares trudili in dobili organizacijo finalnega turnirja, ki je bil konec oktobra v Hrastniku prvič. Ob domačinkah, ki so z uvrstitvijo med štiri najboljše ekipe dosegle največji uspeh doslej, so v finalu nastopile še ekipe ljubljanskega prvotigaša iskre Delte Ježice, Škofješko Odeje Mrmorja, ter mariborskega Marlesa. Naslov prvakinja za leto 1989 so po pričakovanju osvojile ljubljankanke, druge so bile škofjelčanke, tretje Mariborčanke, Hrastničanke pa so kljub dobri igri ostale na četrtem mestu. V poseben uspeh pa si lahko varovanke trenerja Nika Toplaka štejejo dosežek Janine Rancinger, ki je bila z 43 točkami najboljša strelka finalnega turnirja. In ki so s pomočjo hrastniškega združenega dela vzorno izpeljali tekmovanje. Rezultati sklepnega dela so bili naslednji: Predtekmovanje – ID JEŽICA : HRASTNIK 46:36 (18:22) ODEJA MRAMOR : MARLES 42:39 (20:21). Za 3. mesto HRASTNIK : MARLES 43:49 (16:23) in za 1. mesto ID JEŽICA : ODEJA MARIBOR 49:31 (27:17).

Streljanje

Da so zares v formi in da njihova zmaga na 9. memorialu Grohar-Bajda-Knez ni bila slučajna, so Steklarjevi strelci dokazali na startu prvenstva vzhodne skupine prve republiške lige. Ne le, da so dosegli dve zmagi, ampak so dosegli tudi takšna rezultata, ki jim obetata več kot solidno uvrstitev

med najboljšimi slovenskimi strelci. Bogdan Slanšek pa je bil v drugem kolu z 382 krogi celo najboljši posameznik v vseh petih ligah (dve prvi in tri druge).

Ob vsem tem pa velja zapisati še tole. Prvič odkar obstaja ligaško tekmovanje, imamo Hrastničani v prvi republiški ligi dve ekipi. Doslej so nas z precej uspeha zastopali strelci SD Rudnik, ki so bili lani celo državni prvaki, pa čeprav v republiški ligi niso bili ravno pri vrhu. Tudi letos niso najbolje startali, kljub temu da so obakrat nastopili na domačem strelišču. Sicer pa kaže da bo liga nad vse izenačena in da bomo priče prenekaterim presenečenjem. Od naših ekip si želimo seveda le pozitivnih.

Pa si pogledjmo še podrobnejše rezultate naših strelcev v prvih dveh prvenstvenih krogih. Prvo kolo – CELJE : STEKLAR 1442:1453 (Slanšek 376, Perko 364, Mohorko 358, Delpin 355). Drugo kolo STEKLAR : UNIOR Zreče 1477:1432 (Slanšek 382, Mohorko 369, Perko 364, Delpin 362).

Strelci Rudnika so bili kot že rečeno dvakrat domačini. V prvem kolu so izgubili proti ekipi KOLOMAN FLIS iz Tišine z 1434:1477, v drugem pa so premagali ekipo CELJA z 1455:1434. skratka strelska sezona je v polnem teku. Upamo, da bomo o podobnih uspehih naših strelcev še lahko pisali.

Jože Premec

Memorial Grohar – Bajda – Knez

Pokal tokrat steklarjem

Zmago so Steklarju pristreljali: Tone Mohorko, Marjan Perko, Bogdan Slanšek in Ivo Delpin.

V organizaciji strelske družine Steklar je v nedeljo 15. oktobra 1989 potekalo že osmo tekmovanje v spomin preminulih članov strelske družine – Janeza Groharja, Franca Bajde in Alojza Kneza. Od leta 1982 pa do leta 1987 je memorialno tekmovanje potekalo pod imenom Memorial Janeza Groharja, od leta 1988 pa so ga preimenovali v memorial Grohar – Bajda – Knez, tako da je bil letos na sporedu že drugič. Tekmovalci, funkcionarji in pristaši SD Steklar so čakali polnih osem let na uspeh svojih tekmovalcev in da bi v svoje vitrine spravili tudi pokal tega tekmovanja. To jim je po dolgem času tudi uspelo. Letošnjega memoriala se je udeležilo rekordno število ekip (24), kar je prineslo tudi dobre rezultate tekmovanja, tako v ekipni konkurenci, kot med posamezniki. Poleg rekorda udeležencev tekmovanja pa je ekipa SD Steklarna Hrastnik postavila tudi nov ekipni rekord tekmovanja – 836 krogov, kar za 9 krogov bolje od dosedanega.

Tekmovanje je potekalo v prijetnem in prijateljskem ozračju, saj je veliko ekip, ki zelo rade pridejo na naša tekmovanja. Naj ne zveni neskrbno, če

rečemo, da smo dobri organizatorji teh tekmovanj. Žal, nekaterih ekip, ki so želele nastopiti na tekmovanje, nismo mogli povabiti, ker nam to onemogočajo zmogljivosti strelskih mest. Po končanem tekmovanju so bili najboljši posamezniki nagrajeni s praktičnimi nagradami, prve tri ekipe pa s pokali. Ob slovesu pa so nam udeleženci obljubili, da se naslednje leto ponovno vidimo v istem ali pa morda še v večjem številu.

Iz pozdravnega govora

Šport je tisti smisel človekovih ravnanj, ki so že od nekdaj v njegovo življenje vnašala svetle ideale. Tako je tudi danes, pa čeprav se tu in tam tudi vanj poskušajo vtihotapiti elementi razdiralne politike. A prvi športniki vendarle ostajajo zvesti svojemu poslanstvu.

Moram poudariti, da se je tudi na današnjem tekmovanju zbral cvet strelskega športa, zvest športnim izročilom in tradicijam, vedno pripravljen, da se, če bi bilo potrebno, postavi kot branik in obramba naše domovine, Titove Jugoslavije.

Rezultati memoriala

Za barve Steklarja so na letošnjem memorialu nastopili in streljali: Bogdan Slanšek 283 krogov, Marjan Perko 278, Ivan Delpin 275, Anton Mohorko 273, Roman Kajtna 267, Janez Cirar 269, Anton Verač 254, Rolando Kumlanc 253, Boštjan Hudi 228, Katarina Kovač 254, Tilen Polšak 247, Igor Pergar 243 krogov.

Zmagovalci vseh memorialov:

Memorial Janeza Groharja 1982, 1983 SD Rudnik Hrastnik, 1984 SD Kranj, 1985 SD Škofja Loka, 1986 SD A. Majerič Maribor, 1987 SD Noršinci Murska Sobota

Memorial Grohar – Bajda – Knez

1988 SD Noršinci Murska Sobota in 1989 SD Steklar Hrastnik.

Rezultati vseh osmih memorialov ekipno:

1. SD Steklar Hrastnik	836 krogov
2. SD Kovinar Štore	832 krogov
3. SD F. Lešnik Vuk Hotinja Vas	827 krogov
4. SD SFS Borac Paračnin	822 krogov
5. SD Rudnik Hrastnik	820 krogov
- Posamezno:
1. Bogdan Slanšek, Steklar	283 krogov
2. Branko Malec Kovinar	282 krogov
3. Rajmond Cvetko Rudnik	281 krogov
4. Roman Radej Kamnik	279 krogov
5. Marjan Perko Steklar	278 krogov

Za ribiče prehodni pokal

Ob praznovanju Tedna upokojencev je športno društvo Invalid Hrastnik, kjer je vključenih tudi večje število invalidov – upokojencev, organiziralo razna tekmovanja, in sicer v streljanju, kegljanju, šahu in ribolovu. Ribiči – invalidi, smo svoje tekmovanje razdelili na dva dela in sicer v Hrastniku prvi del, drugi del pa smo organizirali v Radečah. Tekmovanja se je udeležilo 25 članov. Najboljši pa so bili: Slobodan Mladenovič, Jože Vrtačnik in karli Medved.

Ob praznovanju krajevnega praznika

Radeče se je ekipa v kateri so bili Jože Vavtar, Slobodan Mladenovič in Jože Vrtačnik udeležila ribiškega tekmovanja za pokal Sava. Udeležbo nam je omogočila Steklarna Hrastnik, za kar se ji lepo zahvaljujemo.

Ekipa se je na tekmovanju dobro odrezala, saj si je prislužila prehodni pokal, za kar tekmovalcem iskreno čestitamo.

ŠD Invalid Hrastnik
Ribiška sekcija

Za večjo varnost na cesti

Nikoli ne vozite na meji svojih sposobnosti in sposobnosti vozila

So vozniki, ki že dan po tem, ko so se prikopali do vozniškega dovoljenja, odpeljejo nevarnih 1000 km daleč; drugi spet leta vozijo 80 km na uro, potem pa pridejo nekega dne na avtomobilsko cesto, kjer jih hiter promet potegne za sabo in ne morejo razumeti, da se avto pri zaviranju »iz 120 km na uro«, ni in ni hotel ustaviti... saj se je vendar na žalost znašel v tuji pločevini. Tretji so spet, ko pravimo šoferski »antitalenti«, ki jim vsi napor ne pomagajo, da bi postali vsaj povprečni vozniki, pa hočejo spretnejše od sebe posnemati na silo. Sila pa, kot vemo, kola lomi, četrti so res talentirani, prav hitro se učijo vozniških spretnosti, a kaj ko še hitreje mislijo, da že vse vedo pa pri tem prehitvevajo samega sebe – v jarek.

Skratka, prečenjevanje samega sebe je ena od najslabših in najnevarnejših vozniških lastnosti.

To velja seveda tudi, ko se neprespani ali bolni odpravljate na dolgo pot, ko se na postankih naložite s težko hrano in po možnosti nalijete s »špricerji« ter pridno vlečete cigareto za cigareto

pa mislite, da ste še mladenič, ko scier zdravi in povsem čili mislite, da vas med polnočjo in četrto uro jutraj ne bo zmagoval spanec – celo profesionalci v tovornjakih takrat spijo, kar poglejte po parkiriščih! Drugi del tega zla, ki se mu pravi PRECENJEVANJE, se nanaša na avtomobil. O tehnični brezhibnosti avtomobila je bilo in še bo napisanega veliko, vendar pa je treba vedeti, da ni vsak avto za hitro vožnjo in ovinke, da so hitri pospeški predpogoj za varno prehitvevanje, da s spaškom res ne gre posnemati BMW in je dokazano, da varnostni pas rešuje življenja, itd. Toda včasih se le zamislite: ali je res smotno počakati, da se vam gume zližejo do minimalne, z zakonom predpisane plitvine profila (kajti o globini pri tistem milimetrčku res ne moremo več govoriti), da bi mogoče le vrgli v prtljajnik verige, čeprav še ne diši po snegu, bi mogoče že na tej črpalki preverili pritisk v gumah, bi vseeno vprašali mehanika, zakaj zavore vlečejo v stran, bi namesto »psa, ki kima«, raje kupili mali gasilni aparat?

Prav gotovo v desetih poglavjih o defenzivnem vozniku in defenzivni vožnji ni zbrana vsa vozniška učenost. Upamo, da smo dosegli veliko že, če ste ob branju tu in tam malo pomislili in razmislili, med vožnjo pa začeli opazovati druge in samega sebe. Naj povemo samo še, kar smo zapisali na samem začetku: Kdor misli, da je samo vozniško dovoljenje dovolj, da iz človeka naredi voznika, se bridko moti, kajti vozniško dovoljenje je sa-

mo potrdilo, da človek že zna toliko, da se lahko – začne učiti.

No, kdor pa je pri branju »defenzivne vožnje« ugotovil, da ne gre samo za to, kako iz človeka narediti voznika, marveč v prav tolikšni meri tudi za »obratno smer« – KAKO IZ VOZNIKA NAREDITI ČLOVEKA – je dojel srž problema.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Na zadnji postaji

(fotografija Iztok Premrov).

Mladi pišejo

Kaj si želim od življenja

Kaj si sploh želim od življenja? Razmišljam in razmišljam, vendar ne pridem do pravega zaključka. Nekateri si želijo vilo, avion, jahto, bazen, spet drugi slavo in vse, kar sodi zraven. Rada bi uspešno končala študij in uspela v poklicu, ki si ga že tako dolgo želim – to je poklic miličnice. Vendar zelo dvomim, da se mi bo ta želja uresničila, saj mi neprestano »trobi« da je miličnic že vsepovsod dovolj. Rada bi imela srečno družino. Želim si dva ali tri zdrave otroke. Edinca ali edinke si ne želim, ker sem sama edinka. Želim si veliko zdravja, veselja, dolgo in polno življenje. Rada bi tudi večni mir na svetu, vendar to ni samo moja želja, ampak želja vseh poštenih ljudi. Rada bi imela veliko prijateljev, morda kakšen yugo in seveda domačega ljubljencega, najraje psa. Rada bi šla na potovanje okrog sveta, videla London, Pariz, Palmo de Mallorco, skratka cel svet. Moja največja in seveda najbolj neuresničljiva želja pa je, da bi spoznala Georga Michaela. Vendar – potovanje in George so le čudovite sanje, ki se bodo razblinile takoj ko bom odrasla.

Jera Vučetič, 8. b.

Srečanje z vrstnico iz Nemčije

Moja sestrična Danka živi v Nemčiji. Zna govoriti srbohrvatsko. Tako smo se sporazumele. Povedala mi je, da imajo pri njih ocene obratno vrednost kot pri nas. V Nemčiji je ena najboljša

ocena, pet pa najslabša. Imajo svoje igre, ki jih mi ne poznamo. S sestrično se srečamo le enkrat na leto pri moji babici. Takrat se skupaj igramo, skočemo po travnikih in se šalimo, saj pride zraven še ena sestrična, Zorica. Upam, da se bomo še naprej vsaj enkrat na leto videle.

Maja Rakić, 5. d

Pogovor o Maji

Vračala sem se iz šole. Na stopnišču pred našimi vrati sem videla človeka, ki je močno pritiskal na zvonec. Vprašala sem ga, kaj želi in koga išče. Ko se je obrnil, sem spoznala znanca iz Nemčije, ki že leta ni bil pri nas. Z veseljem sem odklenila vrata. Ker staršev še ni bilo doma, sem mu postregla kar sama. Govorila sva o različnih stvareh. Vprašal me je, kako je v šoli. Pripovedovala sem mu, koliko se moramo učiti, da imamo kar premo prostega časa, o prijateljih, starših in strahu. Potem je on pripovedoval o svoji hčerki Maji. Povedal mi je, da mora hoditi v nemško šolo, ker pa se želi naučiti tudi slovenskega jezika, hodi popoldan še v slovensko. Domov prihaja šele zvečer. Tožil mi je, kako malo časa preživijo skupaj, saj se včasih tudi ves teden ne vidijo. Maja je ves dan v šoli, starša pa gresta zvečer v službo. Lani so bili na počitnicah na Jadranski obali. Pripovedoval je, da je bila Maja takrat čisto drugačna. Bila je srečnejša, govorila je slovensko, brala naše časopise. Ko pa so se vrnili v Nemčijo, je bilo vse po starem. Na koncu pa je še dodal, da bi želel, da se vrnejo v Jugoslavijo in tu ostanejo za vedno. Upam, da se bodo v Jugoslavijo res kmalu preselili, saj Maja tako pogreša svojo domovino.

Lučka Šivec, 5. d.

Nagradna križanka

SESTAVIL: KARLI DREMEL	IME IN PRIM. FRANCOŠKE GA PIŠATE: GA PIŠATE: LJA, ŠTIRJE LJA (, OČE, MUŠKETIRJI, GORI OT?)	IME IN PRIM. FRANCOŠKE GA PIŠATE: LJA, ŠTIRJE LJA (, OČE, MUŠKETIRJI, GORI OT?)	GUINNESS	11	ČLAN PROTI POŽARNE SLUŽBE	EMIL NOLDE	FAZA SMUČARŠKEGA POLETA	MADŽARSKA	GLASBENIK CLAPTON	POLITIK, KURTOVIĆ	KRITIK FINCI	MUSLIMANSKO MOŠKO IME	11	PREBIVALKA ENA NAŠIH REPUBLIK	VZH. NEMŠKI POLITIK KRENZ	KRAJ NA OTOKU PAGU	JEZIK CRNCEV BANTU	SUKANEC	PLESALKA PAVLOVA
POPULARNA NORV. POP SKUPINA				ZEMLJE-MEREC									PRVO ŽGANJE						
RODOVITEN DANSKI OTOK								IGRALSKA VLOGA						MESTO POD VELIKO KAPELO					
GRŠKI JUNAČEK PRED TROJO								NOVOGRŠKI PISATELJ (EMMANUEL)						SKLADBA ZA KLAVIR					
MESTO V MEHIKI								MIMIČNA IGRA											
ARGON			OLJKIN PLOD						PRIJETEN VONJ		CANKAR					MESTO V ITALIJI	KOROŠKI PLES	GL. MESTO TURČIJE	RUSKI SKLADATELJ (ANATOL)
NEON			ROMULOV BRAT				DVOZLOŽNA STOPICA												
DORIS DRAGOVIČ			IT. PISATELJ (LUMBERTO)				STAROGRŠKA PESNICA												
EVROPSKI VELETOK			GAJ, NIZEK GOZD		LOJAVOST		RIMSKA BOGINJA JEZE												
MESTO V JUŽNI ITALIJI							NEODLOČEN IZID				MELODIČNI OKRASEK								
PEVEC BOŽIČ							MESTO V SVIČI												
SL. SMUČARSKA KALEC (PRIMOŽ)							NIKE LJ												
MATJAŽ ZUPAN			CHARLES IVES	HENRY PURCELL	ZELENICA V PUŠČAVI		EUGENE IONESCO				M. PEVSKI GLAS								
MESTO V ZRN. KJER SONEKDAJ KRONALI CESARJE																			
RIMSKI VOJSKO-VODJA																			

Zahvale

Ob smrti drage mame, žene in babice

Fride Klopota

se iskreno zahvaljujemo njenim sodelavkam in sodelavcem v kontroli izdelkov kot tudi sindikatu za podarjeno cvetje.

Prav tako se zahvaljujemo govornici za besede ob poslednjem slovesu, godbi in pevcem za žalostinke, hvala tudi vsem, ki so ji poklonili cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Vsi njeni!

Boleče je bilo spoznanje, da nam je zahrbtna bolezen vzela našega dobrega moža, očeta in dedka

Ladislava Cestnika

Ob žalosti, ki nas je prevzemala, smo po njegovi smrti presenečeni iz dneva v dan, predvsem pa smo ob pogrebu spoznavali, da so dobro srce in delav-

nost Lada Cestnika poznali in spoštovali tudi drugi.

Po izredno lepo organizirani pogrebni svečanosti s strani Lovske družine Dol pri Hrastniku, ob pomoči sosednjih lovskih družin iz Zasavja, grupe hornistov ter organizatorju in govorniku ob grobu tov. Sajevcu, se zahvaljujemo še:

Kristi Pufler, za izrečene tolažilne besede v imenu SZDL Dol, sodelavcem šoferjem DO Steklarne Hrastnik in govorniku Janku Kavzer, str., godbi na pihala in pevskemu zboru Svobode II, Steklarni Hrastnik in njeni sindikalni organizaciji za venec, zvezji šoferjev in Avtomehanikarjev Hrastnik za venec in številno praporsčakom društev na pogrebu, prostovoljnemu gasilskemu društvu Steklarne Hrastnik za častno stražo in udeležbo na pogrebu, vsem številnim praporščakom društev in ostalim tu neimenovanim udeležencem, katerim se opravičujemo, če smo jih v naši žalosti spregledali in nismo imenovali.

Vsem še enkrat iskrena hvala! Žalujča žena Matilda in sin Peter z družino.

Med reševalce s pravilnimi rešitvami križanke bomo z žrebom razdelili sedem nagrad:

1. nagrada 100.000 dinarjev
 2. nagrada 75.000 dinarjev
 3. do 7. nagrada 50.000 dinarjev
- Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo STEKLARJA, 61430 HRASTNIK, Cesta 1. maja 14 do 24. novembra 1989.

Nagrajeni reševalci

Za prejšnjo nagradno križanko smo prejeli 51 rešitev. Žreb je nagrade namenil naslednjim:

1. nagrada 100.000 dinarjev: Milan Crnkovič
 2. nagrada 75.000 dinarjev: Marica Ranzinger
- pet nagrad po 50.000 dinarjev: Zdenka Dragič, Silva Rojko, Tatjana Cvelbar, Ludvik Rancierger, Miljan Vujsič.

Rešitev prejšnje križanke

VODORAVNO: Karel Destovnik Kajuh, aforizem, slikar, Ečo, Vrbas, oblak, raster, A. I., rt, kloaka, angina, R. K., Ilona, njive, J. T., naočniki, Moamer, Kai, antraks, Ta, el, Niko,

Air, altana, IS, Szolnok, Naklo, pasar, Takaoka, ivak, solina, O. C., Hrovatin, atlant, R. I., odlika, islam, gem, ijar, Jan, Aniene, Ena, Aare, era, karcer, rak.

(K. D.)

Smeh ni greh

»Toliko hudega ste doživeli, pa ste vendar učakali visoko starost. Kaj vam je pomagalo prebroditi vse težave?«
»Misel na samomor. Odlagal sem ga iz dneva v dan, češ saj ne gori voda, do jutri še počakam.«

STEKLARNA
steklar

Odbor za obveščanje: Marijanca Polzelnik - predsednica, člani: Milan Crnkovič, Janez Ciglar, Jože Drugovč, Jože Godicelj II. in Albert Kapelar.
Uredniški odbor: Mili Kobal - glavna in odgovorna urednica, člani: Zdenka Fabjan, Majda Krošlin, Alojz Marcen, Ervin Predovnik in Franc Vidovič.
Fotografije Branko Klančar.
Grafična priprava in tisk v nakladi 2200 izvodov tiskarna Formatisk. Naslov uredništva: Steklar, Hrastnik, Cesta 1. maja 14, telefon 0601/41-622, int. 110. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo oproščeno davka od prometa proizvodov.